

lig velvillige Alvor, som jeg — og jeg tror vi Alle — fandt hos det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev). Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds har egentlig kun søgt at gjøre alle Bestemmelserne i Lovforslaget latterlige. Dernæst sagde det ærede Medlem, at en Grundlovsforandring var nødvendig, for at det Forslag, som nu foreligger, kan blive vedtaget. Det kan jeg ikke indse. Grundloven siger i § 84, at „Den, der ikke selv kan ernære sig eller Sine, og hvis Forsørgelse ikke paaligger nogen Anden, er berettiget til at erholde Hjælp af det Offentlige“ og den siger fremdeles i sin § 30, at den, som „nyder eller har nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, som ikke er enten estergiven eller tilbagebetalt,“ ikke har Valgret, men det er dog aabenbart to ganske forskellige Ting: at faae Hjælp af det Offentlige og at faae Hjælp af Fattigvæsenet, thi det Fattigvæsen som omtales i § 30, er noget ganske specielt. Der er slet ingen Epidemidighed i, hvad jeg her har tilladt mig at fremføre. (Modsigelse.) Nei, aldeles ikke. Det er ingenlunde min Mening, at der kun findes to forskellige Ord i Grundloven, som sige det Samme, og at vi skulde bruge disse to forskellige Ord til at slippe uden om Meningen. Paa ingen Maade; jeg mener, at der i de forskellige Ord ligger en forskjellig Mening eller med andre Ord: Hjælp af det Offentlige og Hjælp af Fattigvæsenet er ikke det Samme. Hjælp af Fattigvæsenet er en speciel Art af offentlig Hjælp, og jeg mener, at Grundloven ingenlunde har paastaet, at al offentlig Hjælp skulde medføre Udelukkelse fra Valgret. Dette vilde jo ogsaa føre til Konsekvenser, som vistnok slet ikke vilde blive anerkendte. Hvis der for Exempel kom en Stormflod, og de, der havde lidt af Stormfloden, skulde hjælpes, vilde man dog vel ikke paastaa, at de, der bleve hjulpe, derfor skulde være udelukkede fra Valgret. Nei, Grundloven har kun sagt, at Hjælp fra Fattigvæsenet, den specielle Institution, som vi kjende ifølge Forordningen af 1803, skal udelukke, og hvorfor? Ingenlunde fordi Hjælpen udelukker, men paa Grund af de særlige Afhængighedsforhold, hvori den Fattige kommer til at staa til Kommunen. Det er dette særlige, om man vil, noget gravevende eller trykkende Afhængighedsforhold, hvori den Fattige staaar til Bestyrelsen for Fattigvæsenet her i Landet efter de gjældende Love, naar han kommer ind under det almindelige Fattigvæsen, det er det, der udelukker, men slet ikke Hjælpen. Vi behøve altsaa slet ingen Grundlovsforandring, dersom man vil indrømme mig, at denne min Betragtning er rigtig, og det, tror jeg, er Noget, som i hvert Fald Meget taler for. Dernæst har det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Nimestad) gjort opmærksom paa forskellige farlige Følger, der kunne komme af § 3. Jeg skal svare det ærede Medlem dertil, at

jeg kan føre mange andre farlige Følger frem. Jeg tror imidlertid, at den Opfattelse, det ærede Medlem havde af § 3, ikke var ganske korrekt; jeg tror nemlig, at det ærede Medlem opfattede § 3, som om det var en vis Sum inklusiv det, man modtog af vedkommende Forsørgelseskasse, der skulde afgive en Betingelse for, at man kunde faae den Hjælp, som er omtalt i Lovforslaget. Det er ikke Tilfældet. Det, der fordres i § 3, er en vis Indtægt eksklusiv den Hjælp, han faar af vedkommende Kasse, saa at det, den ærede Medlem anførte, ikke ramte rigtig. Naar det ærede Medlem endelig vilde tage fat paa det Punkt, vilde det have været langt bedre at gjøre opmærksom paa, at det vistnok kunde tænkes, at efter § 3 En eller Anden, der havde rige Slægtninge eller maaske havde Penge, satte hele sin Formue til for at købe en stor Livrente og saa, da han nu følgelig ingen Formue havde, ved § 3 kunde skaffe sig det Dobbelt af Livrenten. Sa, man kunde jo gjøre saadanne Tankeexperimente; jeg tror nu rigtig nok ikke, at der vil være stor Fare derved, og det ærede Medlem berørte heller ikke dette; naturligvis fordi det ærede Medlem ikke forstod Paragrafen, saaledes som den skal forstås; men efter de mange Indvendinger, der kom fra det ærede Medlem, er jeg ikke sikker paa, at det ærede Medlem ikke nu ogsaa kunde komme med en saadan Indvending, og af det Slags kunde der jo gjøres mange, fordi Lovforslaget ikke er fuldkomment; men det have vi heller aldrig paastaet, at det skulde være. Det er iøvrigt ogsaa af de Ting, man meget let kan høre paa, da det jo vil være muligt at sætte en bestemt Grænse for, hvor store Tilskud Staten skulde give efter § 3. Det vilde være en overmaade let Sag. Dernæst blev det bemærket, jeg tror ogsaa, det var af det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds, jeg erindrer det ikke saa nøie, at de Bestemmelser, der her staa i §§ 3 og 4, ville tilintetgjøre ethvert frit Fattigvæsen, fordi naturligvis Ingen vilde give sig af med at slyde Penge til den fri Fattigkasse, naar man vidste, at der bestod en Kasse, som gaar saadan Hjælp som den, vi foreslaa. Jeg skal i saa Henseende gjøre opmærksom paa, at jeg tror, det ærede Medlem befinder sig i en fuldstændig Bidsfarelse. Den private Godgjørenhed hæmmes ikke af den Slags Ting, den har her tillands væsentlig sin Grund i en vis, naturlig Følelsesfuldhed og Godhjertethed, og den vil blive ved at trives og virke, hvad enten en saadan Lov gaar igjennem eller ikke; der vil være Motiv nok for Følelserne til at komme i Bevægelse, hvad enten vi have en saadan Lov eller ikke. Nei, det er ikke den private Hjælp i og for sig, der vil forsvinde, men det er den organiserede, frivillige Hjælp, der hæmmes. Altsaa det jeg for lidt siden har sagt, at Erfaringen giver et Bevis for, er, at det